

Kærlige aggressioner

Følelsen aggression er i den vestlige kultur tabubelagt. Det skyldes en pessimistisk vanetænkning, der opfatter aggression som en dyrisk ødelæggelsesdrift. Det er ikke en drift, børn og unge får lov at forholde sig til, kun indimellem, når lærere og pædagoger får dårlig samvittighed og pludselig arrangerer lidt kampsport, fordi de unge skal have damp af kedlen. Kampen bliver på den måde et aflastningsrum, hvor de tabubelagte følelser får plads.

Kamp, kropskontakt og aggressioner har svære vilkår i det danske skolesystem. »Heldigvis,« siger nogle – jeg mener, at vi diskvalificerer et fremragende pædagogisk redskab.

Skolen praktiserer en succespædagogik, hvor ingen må tabe. Det enkelte barn er i centrum og møder stort set ingen konstruktiv modstand. Ungdomsoprøret har medført et tiltrængt brud med den autoritære skoles kæft-trit-og-retning, men lighedsbestræbelserne har bivirkninger. Der findes tilsyneladende ingen autoriteter i skolen – før eksamensdagen, hvor de så pludselig dukker op. Managementkulturens markedsorientering med dens fokus

på personlig optimering har desuden haft sin indmarch i skolen – i særdeleshed i form af tests og evalueringer. Enhver er nu så meget sin egen lykkes smed, at det har medført en mimoseagtig nærtagenhed, sådan at ethvert nederlag opfattes som en personlig katastrofe.

Derfor er det på tide, at skolen udvikler en kampfilosofi, så børn og unge får mod på at gå i clinch med hinanden – både på kropsligt og verbalt plan.

Idrætten er en hensigtsmæssig ramme til at lære børn og unge at gå i nærkamp med hinanden – på en konstruktiv måde, og i idrætten er det også indlysende, at vi er afhængige af hinanden, når vi kæmper.

Ved en passende (kamp-)pædagogik kan der forholdsvist nemt skabes erkendelser af, at et nederlag ikke skal opfattes som en afslutning – men som en begyndelse på noget nyt.

Om kampen foregår med judokast eller med ord er underordnet. Det vigtigste er, at vi kyler hinanden i gulvet med kærlighed

I japansk kampsportsfilosofi kaldes den angribende part *Tori* – »den, som giver«. Den, som bliver angrebet, er *Uke* – »den, som tager«. Den person, der taber, skal takke sin vindende makker for et angreb, som har vist et sted, hvor vedkommende kan forbedre sig. Kampen er på den måde en gensidig og fortløbende vejledning, hvor man i fællesskab bygger hinanden op.

Børn og unge i den danske skole får ikke mulighed for at mærke kampens drivkraft, fordi voksne generelt er bange for kampens følelsesudbrud. Især lærere og pædagoger må lære at skelne mellem en destruktiv og en konstruktiv kamp. Men for at komme dertil er det nødvendigt med et mere nuanceret syn på følelsen aggression.

Det er vigtigt, at aggressioner ikke reduceres til et behov for udløsning af energi. Aggressioner er ikke kun natur – men også kultur. Ordet aggression stammer sprogligt fra *aggressio* – at angribe, men også fra *aggredi* – at gå frem til noget. Det aggressive kan derfor også ses som det at bevæge sig frem mod et mål uden tøven og tvivl. Lystfulde, kraftbetonede og viljestærke handlinger. Man må huske, at aggression ikke nødvendigvis udfoldes for at skade andre eller er motiveret af had og konflikt, men også har sociale årsager.

I de kampsportsgrene, hvor man ikke må slå eller sparke f.eks. judo og brydning, kan man arbejde med aggressioner i en tryk ramme. På den måde kan man forædle aggressionen til en kunstform – en emotionel leg, der river os ud af den daglige trummerum for at præstere og vise, vi er i live.

Aggressioner er derfor ikke kun noget negativt, men også en drivkraft – og om kampen foregår med judokast eller med ord er underordnet. Det vigtigste er, at vi kyler hinanden i gulvet med kærlighed. ■

Månedens synspunkt

Tekst Martin L. Mogensen

Aggressioner er ikke nødvendigvis af det onde, mener **Martin Lykkegaard Mogensen**, der er kampsportslærer på Gerlev Idrætshøj-skole og tidligere juniorlandstræner i judo

Foto Jo Kyrre Skogstad